Nader Soortenonderzoek

Veursestraatweg 197, Leidschendam

Nader Soortenonderzoek

Veursestraatweg 197, Leidschendam

Projectnummer: 2022-0369
Datum: 16-11-2022
Versie 1.0
Opdrachtgever: Lodewijck Groep

Jessica Martens
Adviseur Ecologie
j.martens@lycens.nl
M 06 820 908 90

Ben ten Oever
Projectleider Ecologie
b.tenoever@lycens.nl
M 06 160 074 42

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4

2. De ontwikkeling 5
   2.1. Projectlocatie 5
   2.2. Voorgenomen activiteiten 6
   2.3. Onderzoeksgebied 7

3. Het onderzoek 8
   3.1. Methode 8
   3.2. Bezoeken 10
   3.3. Resultaten 11
   3.4. Wettelijke consequenties 14

4. Conclusies 15

Bijlagen 16
   Bijlage 1: Verspreidingskaart waarnemingen 17

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de realisatie van 28 woningen en een appartementencomplex aan Veursestraatweg 197 te Leidschendam. Om ruimte te creëren dient de bestaande Gamma te worden gesloopt en beplanting te worden gerooid. In het kader van de Zorgplicht (Art. 1.11 Wet natuurbescherming) dient, wanneer negatieve effecten op beschermde flora- en faunasoorten op voorhand niet uit te sluiten zijn, een quickscan ecologisch onderzoek uitgevoerd te worden om de aanwezige en potentieel aanwezige, beschermde natuurwaarden in beeld te brengen. Uit de quickscan kwam naar voren dat de aanwezigheid van een verblijfplaats van marterachtigen (steenmarter, wezel, bunzing en hermelijn) en van waterspitsmuis binnen de projectlocatie niet uitgesloten kan worden en er gericht onderzoek noodzakelijk is.

Marterachtigen, waterspitsmuis en hun vaste rust- en voortplantingsplaats zijn strikt beschermd en mogen alleen negatief beïnvloed worden indien een ontheffing van de Wet natuurbescherming is verkregen. Om volledig inzicht te krijgen in de betekenis van de projectlocatie voor voorgenoemde soorten is besloten gericht onderzoek te verrichten naar deze soorten, conform de daarvoor geldende protocollen, kennisdocumenten, ervaring, expertise van ecologen, Handreiking Kleine Maters in relatie tot soortbescherming en het waterspitsmuisonderzoek is uitgevoerd conform richtlijnen van de zoogdiervereniging.

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de ontwikkeling. In hoofdstuk 3 wordt het onderzoek beschreven. Daarbij komt de onderzoeksmethode, de bezoeken, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming aan bod. In hoofdstuk 4 komt de conclusie aan de orde. Als laatste is in de bijlage aanvullende informatie van het onderzoek, zoals een verspreidingskaart van de waarnemingen, te vinden.

2. De ontwikkeling

2.1. Projectlocatie

Situering

De projectlocatie is gesitueerd aan Veursestraatweg 197 te Leidschendam, Gemeente Leidschendam-Voorburg. De locatie ligt buiten de bebouwde kom ten noorden van de woonkern Leidschendam en wordt omgeven door zowel landelijk als stedelijk gebied. In figuur 2.1 wordt de globale ligging van de projectlocatie (rode marker) weergegeven op een topografische kaart.

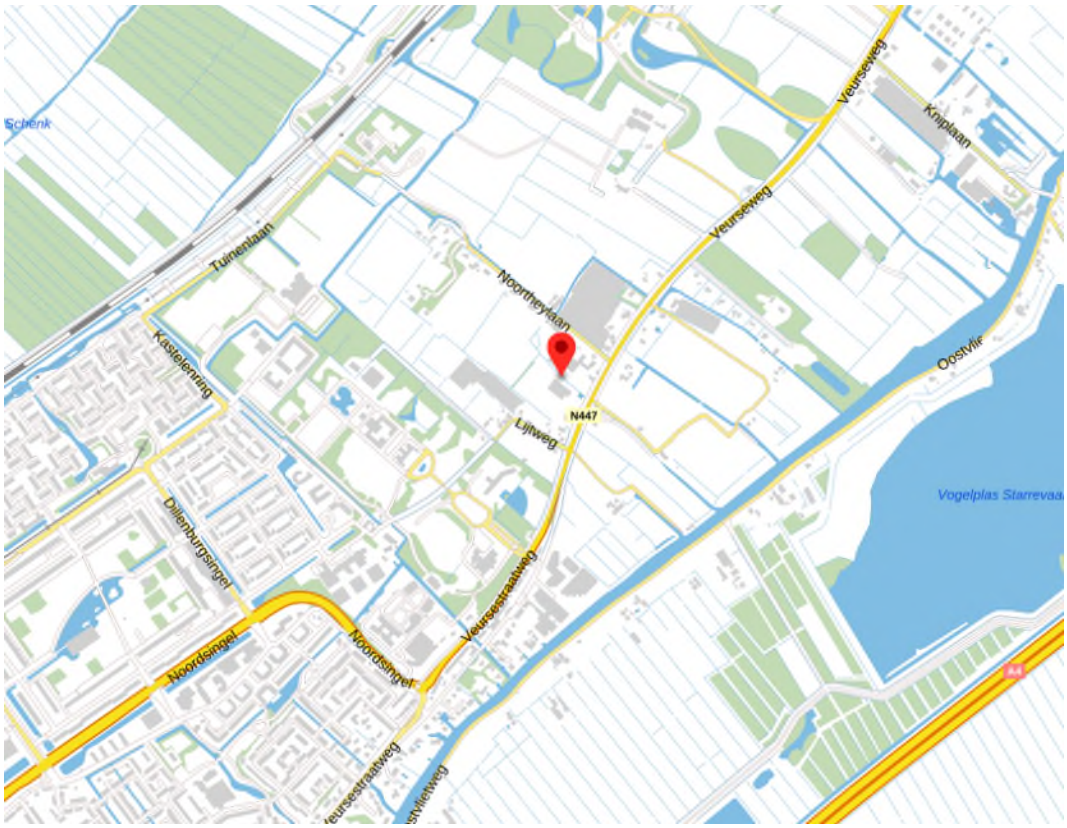

Figuur 2.1: Globale ligging van de projectlocatie (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Beschrijving

De projectlocatie bestaat uit bebouwing, verharding en beplanting en wordt omgeven door zowel stedelijk als landelijk gebied. Het bestaande gebouw (Gamma) beschikt over betonstenen buitengevels die gedekt zijn met damwandplaten. De Gamma is gedekt met golfplaten en beschikt over dakbeschot en naast het gebouw is een parkeerplaats aanwezig. Een deel van de projectlocatie is bijenvriendelijk ingericht met onder andere bomen, struiken en een bloemenweide. Daarnaast is een deel van de projectlocatie verruigd, zijn er watergangen aanwezig (sloten) en liggen her en der takkenhopen. In figuur 2.2 wordt de begrenzing (rode kader) van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.2: Begrenzing (rode lijnen) van de projectlocatie (bron luchtfoto: ruimtelijkeplannen.nl)

2.2. Voorgenomen activiteiten

Initiatiefnemer is voornemens om woningen te realiseren waarbij het project landschappelijk wordt ingepast door de aanplant van beplanting en het verbreden van bestaande sloten. Daarnaast wordt verharding aangelegd en wordt een park in het project ingepast, zodat de natuurlijke staat van de locatie en omgeving behouden blijft. Om ruimte te creëren dient de bestaande bebouwing te worden gesloopt, verharding te worden verwijderen en beplanting te worden rooien. Figuur 2.3 geeft het wenselijke eindbeeld weer.

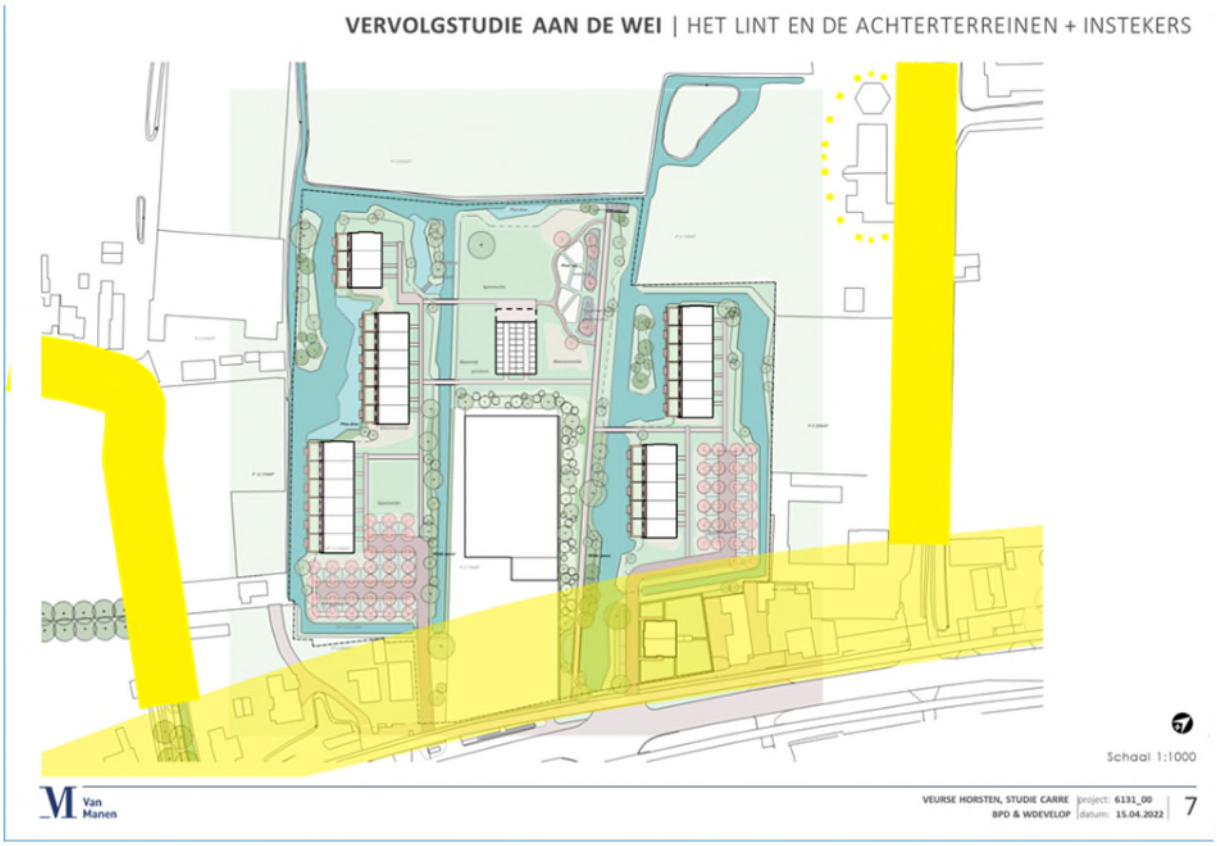

Figuur 2.3: Wenselijke eindbeeld

2.3. Onderzoeksgebied

Om de effecten van een voorgenomen activiteiten goed in beeld te kunnen brengen, is het soms van belang ook buiten het onderzoeksgebied te kijken. In voorliggend geval grenst het onderzoeksgebied aan sloten, agrarisch perceel en bebouwing. Vanwege de lokale invloedsfeer, wordt het onderzoeksgebied gelijkgesteld aan het onderzoeksgebied. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat beschermde soorten en/of -waarden buiten het onderzoeksgebied op een dusdanige wijze aangetast worden, dat dit leidt tot wettelijke consequenties.

3. Het onderzoek

3.1. Methode

Marterachtigen

Het onderzoek naar marterachtigen is uitgevoerd conform de richtlijnen zoals die zijn opgenomen in de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, S., versie 11 oktober 2017). Om de marterachtigen vast te kunnen stellen in het onderzoeksgebied is gebruik gemaakt van acht wildcamera's welke in twee mirrorbox, één mostela's en drie struikrovers geplaatst zijn. Hierbij is geen lokstof gebruikt. Daarnaast zijn twee wildcamera's aan bomen gehangen. Bij het plaatsen van de camera's is gelet op de functies van het leefgebied van marterachtigen. Zo zijn de eenheden nabij dichte begroeiing en lijnvormige elementen geplaatst. Marterachtigen hebben voorkeur voor dekking biedende structuren zodat ze minder kwetsbaar zijn voor predatoren. Er is geen gebruik gemaakt van lokstoffen. In figuur 3.1 zijn de locaties van de camera's weergegeven.

Figuur 3.1: Locaties camera's in onderzoeksgebied

In totaal is zes weken lang in de actieve periode beoordeeld of marterachtigen gebruik maken van het onderzoeksgebied en wat de eventuele functie van het onderzoeksgebied is. Om de week is een bezoek gebracht aan het onderzoeksgebied om de sd-kaarten in de camera's te wisselen en de beelden te beoordelen.

Op basis van de uitkomsten van het onderzoek bepaalt de ecoloog of het aannemelijk is dat de eventuele waargenomen marterachtigen een vaste rust- en voortplantingsplaats bezetten in het onderzoeksgebied.

Waterspitsmuis

Voor waterspitsmuisonderzoek is geen kennisdocument of protocol ontwikkeld. Het onderzoek wordt daarom uitgevoerd op basis van de eerder uitgevoerde onderzoeken naar waterspitsmuizen en richtlijnen van de zoogdiervereniging. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd met lifetraps. In totaal zijn er 11 vallen langs twee watergangen in het onderzoeksgebied geplaatst die zijn voorzien van een nummer en markeringsstok voor de herkenning in het veld. De vallen zijn enkel langs oevers met dichte vegetatie geplaats vanwege het leefgebied van de waterspitsmuis. De lifetraps dienen de eerste 48 uur dicht in het onderzoeksgebied te worden gezet om de dieren te laten wennen, ook wel 'pre-baiten' genoemd. Na 48 uur worden de vallen op scherp gezet waarbij de vallen zijn voorzien van hooi, meelwormen, wortel en granenmix. De waterspitsmuis heeft een hoog metabolisme en moet continu eten om zijn lichaamstemperatuur op peil te houden. Het onderzoek duurt 3 dagen waarbij de lifetraps elke 12 uur gecontroleerd dienen te worden; 07:00 en 19:00 van woensdagavond 19:00 tot en met zaterdagochtend 07:00. Zie figuur 3.2 voor de locaties van de lifetraps.

Het onderzoek is uitgevoerd door één onderzoeker per veldbezoek. Deze onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te voet onderzocht. Tijdens de ochtend en avondrondes is gebruik gemaakt van een zaklamp. Tijdens elke ronde is een cuvet gebruikt en een determinatieformulier om de dieren op naam te brengen. Bij elke vangst is de lifetrap opnieuw voorzien van hooi en voer.

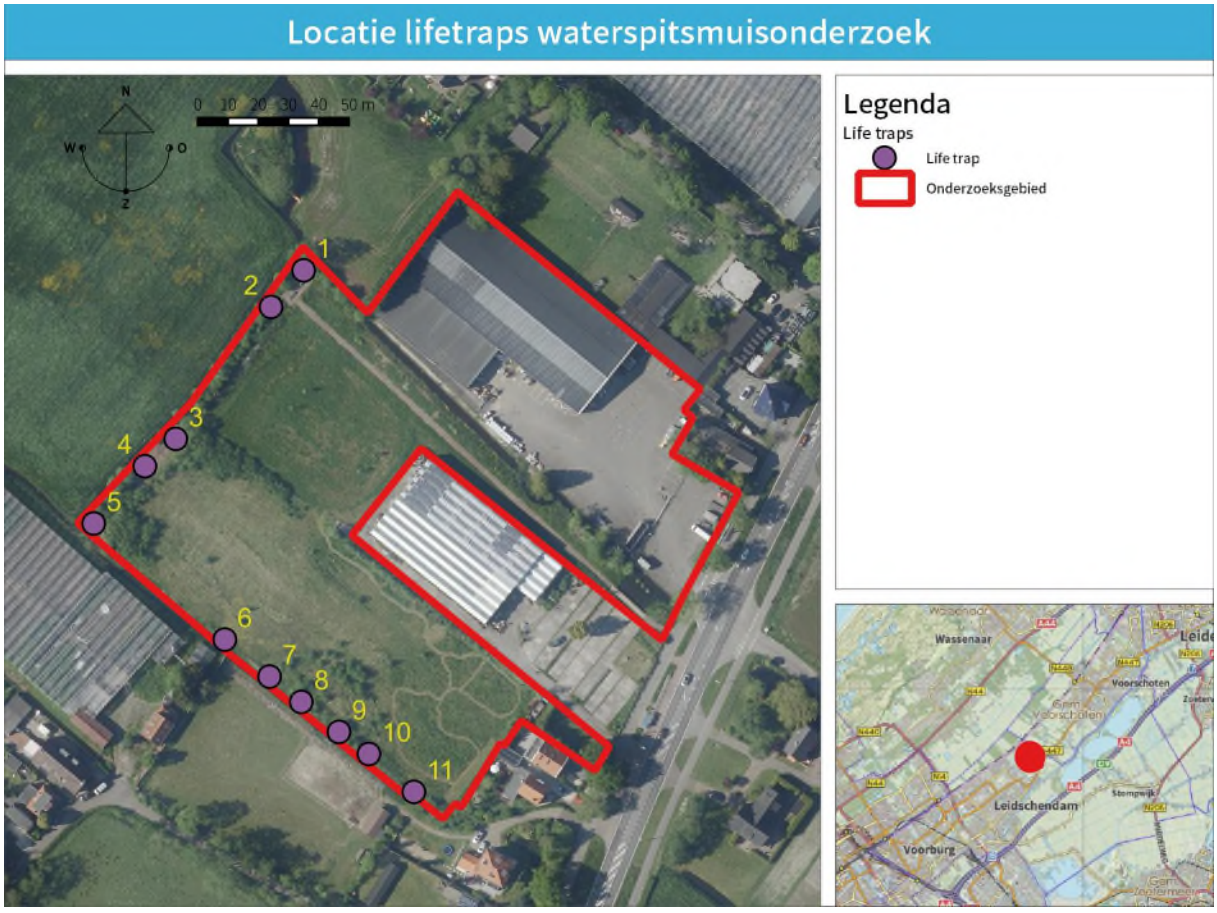

Figuur 3.2: Locatie lifetraps binnen onderzoeksgebied

Onderzoekers

Het onderzoek is uitgevoerd door ecoloog dhr. B. ten Oever en mw. J. Martens en veldmedewerkers dhr. M. Kroes en dhr. D. IJzereef.

3.2. Bezoeken

Marterachtigen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van het onderzoeksgebied voor marterachtigen is het onderzoeksgebied in totaal viermaal bezocht. In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.1: Bezoekschema marteronderzoek

Datum	Controle	Aantal onderzoekers
11-07-2022	1	1
25-07-2022	2	1
08-08-2022	3	1
22-08-2022	4	1

Waterspitsmuis

Voor het in beeld brengen van de betekenis van het onderzoeksgebied voor de waterspitsmuis is het onderzoeksgebied in totaal achtmaal bezocht waarbij de lifetraps tijdens zes bezoeken zijn gecontroleerd. De vallen zijn verdeeld over vijf verschillende watergangen verspreid door het onderzoeksgebied om een totaalbeeld te krijgen van het gebruik van het onderzoeksgebied door waterspitsmuis. In tabel 3.2 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.2: Bezoekschema waterspitsmuisonderzoek in het onderzoeksgebied

Datum	Tijdstip	Dagdeel	Controle	Aantal onderzoekers
7-11-2022	07:00-09:00	Ochtend	Plaatsen	1
9-11-2022	07:00-09:00, 19:00-21:00	Ochtend en avond	Openzetten & controle 1	1
10-11-2022	07:00-09:00, 19:00-21:00	Ochtend en avond	Controle 2 & 3	1
11-11-2022	07:00-09:00, 19:00-21:00	Ochtend en avond	Controle 4 & 5	1
12-11-2022	07:00-09:00	Ochtend	Controle 6	1

Overige soorten

Tijdens het veldbezoek is ook gekeken naar andere beschermde soorten met een rust- of voortplantingsplaats in en nabij het onderzoeksgebied, zoals roofvogels.

3.3. Resultaten

Marterachtigen

Gedurende zes weken is de wezel achtmaal waargenomen in het onderzoeksgebied op struikrover 2 en de bunzing éénmaal (zie tabel 3.3, figuur 3.3 en figuur 3.4). Er zijn geen andere marterachtigen waargenomen. In tabel 3.3 zijn de resultaten van het marteronderzoek weergegeven.

Tabel 3.3: Resultaten marteronderzoek

Week	Camera	Waarneming(en)
1-2	Struikrover 2	Wezel 3x
3-4	Struikrover 2	Wezel 3x, bunzing 1x
5-6	Struikrover 2	Wezel 2x

Figuur 3.3: Waarneming wezel op struikrover 2

Figuur 3.4: Waarneming bunzing op struikrover 2

Waterspitsmuis

Er zijn geen waterspitsmuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat waterspitsmuizen een vaste rust- en/of voortplantingsplaats bezetten in het onderzoeksgebied. Wel zijn er andere muizensoorten aangetroffen, zoals bosmuis, rosse woelmuis, veldmuis en dwergmuis (zie tabel 3.4)

Tabel 3.4: Resultaten waterspitsmuisonderzoek

Tijdstip bezoek	Datum	Controle	Dagdeel	Raai	Val	Diersoort	Levensstadia	Status
19:00-21:00	9-11-2022	1	Avond	1	4	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	9-11-2022	1	Avond	1	5	Bosmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	9-11-2022	1	Avond	2	7	Bosmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	9-11-2022	1	Avond	2	11	Bosmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	1	2	Rosse woelmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	1	3	Rosse woelmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	1	4	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	2	8	Bosmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	2	9	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	10-11-2022	2	Ochtend	2	11	Rosse woelmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	1	2	Veldmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	1	3	Rosse woelmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	1	5	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	2	6	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	10-11-2022	3	Avond	2	10	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	11-11-2022	4	Ochtend	1	2	Rosse woelmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	11-11-2022	4	Ochtend	2	6	Dwergmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	11-11-2022	4	Ochtend	2	9	Rosse woelmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	11-11-2022	5	Avond	1	2	Veldmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	11-11-2022	5	Avond	1	5	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	11-11-2022	5	Avond	2	7	Dwergmuis	Adult	Levend
19:00-21:00	11-11-2022	5	Avond	2	10	Rosse woelmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	12-11-2022	6	Ochtend	1	2	Rosse woelmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	12-11-2022	6	Ochtend	1	5	Bosmuis	Adult	Levend
07:00-09:00	12-11-2022	6	Ochtend	2	6	Bosmuis	Adult	Levend

Overige soorten

Er zijn tijdens de veldbezoeken bosmuis, rosse woelmuis, veldmuis en dwergmuis in het onderzoeksgebied waargenomen (zie tabel 3.4).

3.4. Wettelijke consequenties

Marterachtigen

Wegens de waarnemingen van de wezel en bunzing in het onderzoeksgebied is het aannemelijk dat de deze soorten een vaste rust- en voortplantingsplaats binnen het onderzoeksgebied bezetten, zoals onder de takkenhopen of onder dichte begroeiing. Door het rooien van vegetatie en het verwijderen van takkenhopen binnen het onderzoeksgebied wordt mogelijk een vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd of vernield.

Marterachtigen zijn in Nederland bij wet beschermd (Wet natuurbescherming, paragraaf 3.3). De marterachtigen zijn niet vrijgesteld van de verbodsbepalingen in de provincie Zuid-Holland. Dit betekent dat de soorten zonder vrijstelling middels een goedgekeurde gedragscode of ontheffing, niet mogen worden gedood of verwond en dat vaste rustplaatsen niet vernield of beschadigd mogen worden. Zo zijn alle rust- en voortplantingsplaatsen jaarrond beschermd, ook als de dieren niet in de verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Voor het uitvoeren van werkzaamheden dient ontheffing aangevraagd te worden. Om een ontheffing te kunnen krijgen, dient sprake te zijn van een wettelijk belang. Tevens dient gewerkt te worden buiten de kwetsbare periode en dienen mitigerende- en compenserende maatregelen te worden getroffen om de aantasting/vernieling van het functionele leefgebied te compenseren.

Waterspitsmuis

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de waterspitsmuis een vaste rust- en voortplantingsplaats in het onderzoeksgebied bezet. Door het uitvoeren van voorgenomen activiteiten wordt geen waterspitsmuis verwond of gedood en wordt geen vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd of vernield.

Overige soorten

De overig waargenomen soorten zijn nationaal beschermde diersoorten (paragraaf 3.3, artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming). Binnen Europese en Nederlandse wet- en regelgeving mogen provincies zelf bepalen voor welke diersoorten een algemene vrijstelling geldt. In het kader van een ruimtelijke ontwikkeling hoeft voor een diersoort op de vrijstellingslijst geen ontheffing worden aangevraagd. Dit is opgenomen in de vastgestelde provinciale verordeningen.

De bosmuis, rosse woelmuis, veldmuis en dwergmuis staan op de vrijstellingslijst van de provincie Zuid-Holland. Voor de voorgenoemde beschermde grondgebonden zoogdieren, die een vaste rust- en/of voortplantingsplaats in het onderzoeksgebied bezetten, en die mogelijk gedood worden, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen ‘doden’ en het ‘beschadigen/vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen’.

4. Conclusies

In het voor- en najaar van 2022 is het onderzoeksgebied onderzocht op de aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van marterachtigen en waterspitsmuizen. Het onderzoek is uitgevoerd conform de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, S., versie 11 oktober 2017) en het waterspitsmuisonderzoek is uitgevoerd conform richtlijnen van de zoogdiervereniging.

Uit het nader onderzoek marterachtigen is gebleken dat er een vaste rust- en voortplantingsplaats van de wezel en bunzing niet kan worden uitgesloten. Er kan niet worden uitgesloten dat een vaste rust- en voortplantingsplaats wordt beschadigd of vernield door het uitvoeren van voorgenomen activiteiten. Voor het uitvoeren van werkzaamheden dient een ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de waterspitsmuis een vaste rust- en voortplantingsplaats in het onderzoeksgebied bezet. Door het uitvoeren van voorgenomen activiteiten wordt geen waterspitsmuis verwond of gedood en wordt geen vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd of vernield.

De bosmuis, rosse woelmuis, veldmuis en dwergmuis staan op de vrijstellingslijst van de provincie Zuid-Holland. Voor de voorgenoemde beschermde grondgebonden zoogdieren, die een vaste rust- en/of voortplantingsplaats in het onderzoeksgebied bezetten, en die mogelijk gedood worden, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen ‘doden’ en het ‘beschadigen/vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen’.

Bijlagen

Bijlage 1: Verspreidingskaart waarnemingen

Legenda

Grondgebonden zoogdieren

- Waarneming Wezel
- Waarneming Bunzing

Camera's

- Wildcamera
- Mostela
- Struikrover
- Mirrorbox

Life traps

- Life trap
- Onderzoeksgebied

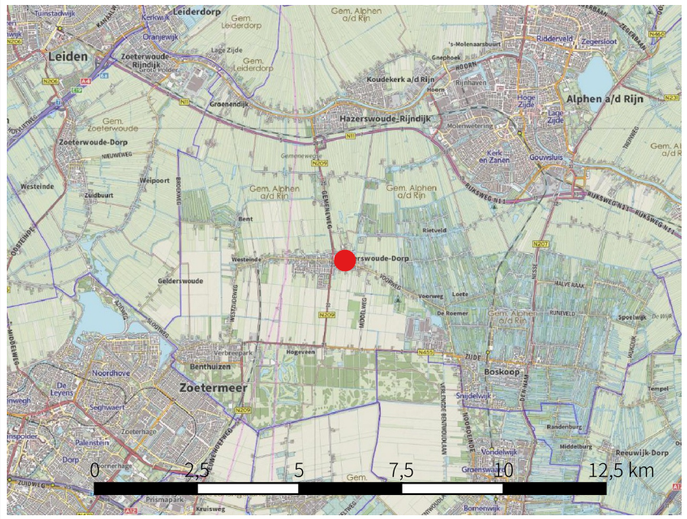

Opdrachtgever:

Lodewijck Groep

Type onderzoek	: Nader onderzoek Ecologie	Projectnummer	: 2022-0369
Locatie	: Veursestraatweg 197, Leidschendam	Bladnummer	: 1/1
Fase	: Concept	Getekend	: Ben ten Oever
Tekening	: Waarnemingen	Schaal	: 1 à 500
Projectleider	: Ben ten Oever	Formaat	: A3L
Datum	: 15 november 2022		

lycens
info@lycens.nl
T 0541 570 730
Copyright © Lycens BV